

(CHƯA) SẴN SÀNG ĐỂ RA ĐI!

(Tập ghi)
□

MỘT.

Chiều hôm qua (Dec. 30/2020) đang viết, nhận tin mẹ con Kiều Mỹ bị dính Covid, tôi bủn rủn tay chân, cái đầu khởi sự tê, vội vã uống liền hai viên thuốc ngủ, đi nằm.

Nửa đêm tỉnh giấc, trần trọc thâu canh. Mở máy, đọc những lời chúc mừng sinh nhật độc giả gửi trên Facebook, lại ngẫm nghĩ về ngày 31 tháng 12, thấy có gì kỳ lạ nên viết những dòng này.

31 tháng 12, cả thế giới “mượn” cái ngày tội nghiệp để nâng ly chúc mừng nhau, đón chào một năm mới hôm sau sẽ đến. Đó là ngày “lót chân” rất dễ nhớ, là nỗi hân hoan CỦA THIÊN HẠ mà “mình” BỊ dính dáng! Vô hình chung, với cái tánh cô-đơn-cha-sanh-mẹ-đẻ bám vào da thịt, tôi đâm ghét ngày 31 tháng 12 từ nhỏ.

Có lần tôi cắc có hỏi Mẹ:

“Sao lại 31 năm trước mà không phải mồng Một năm sau?”

Cũng có lần nghe Mẹ kể:

“Đạo đó, cha con làm chủ và cả chef d’orchestre một dancing ở Touranne (Đà Nẵng). Mẹ đang ở Huế cho con chào đời buổi sáng thì đêm đó nghe Cha về kể tụi lính Lê Dương đến dancing ăn mừng cuối năm, hứng chí, ca hát, gõ phá tùm lum, ban nhạc hoảng sợ mỗi người một nhạc cụ, trốn hết.”

Cũng một lần năm 20 tuổi, ngồi với người bạn Quân Y trong nhà hàng Francois trên dốc Cầu Đá Nha Trang, đứng nửa đêm, tự dưng thấy ông chủ quán gốc đảo Corse bên Tây, bảo bồi đem rượu ra mời tất cả, xong tự ông đến ôm hôn từng người khách, tôi mới chợt nghĩ: “*A! Ngày 31 tháng 12 sinh nhật của mình!*”

HAI.

Ngẫm lại, thấy kỳ! Những ai chào đời trong ngày 31 tháng 12 thì không biết, chứ còn tôi, biết rất rõ cuộc đời mình chỉ là một thứ “lót chân cho niềm vui kẻ khác” (như trên viết). Xưa nay cứ đổ lên Định Mệnh theo mọi chông chênh vui-buồn-đau-khổ-hạnh-phúc-CAO-NHẤT. Bây giờ mới nghĩ, nếu không được chào đời ngày 31 tháng 12, chắc gì tôi đã bị lao đao đến cùng tận cốt xương?

*/ Tháng 8, 1974, tại Nha Trang, nghe anh Phùng Kim Ngọc nói:

-Anh Hà luận lá số tử vi em, bảo, có hai điều quan trọng: “Con người sẵn sàng để ra đi” và “Hoa nở về chiều”.

Điều thứ nhất thì tôi đã ứng nghiệm từ khi còn trẻ qua đủ môi trường hiện diện. Không ai giữ được chân tôi, luôn tình thương vô bờ của Mẹ. (Còn danh vọng, tiền tài, hôn nhân, tình cảm dẫu có được đem ra dụ hoặc cũng đều là “đồ bỏ!”)

Cũng ý niệm “giữ chân”, một lần nghe Phạm Thái Chung (tác giả bài TỰA quyển TRẦN SA) nói:

“Đọc sách cô, rồi trò chuyện điện thoại với cô, tôi đã đo lường được cái độ mong manh của tâm hồn cô. Bây giờ đối diện, điều mong manh càng thêm rõ nét: “Chỉ Văn Chương là điều cô không thể bỏ, ngoài ra, tôi nghĩ, TẤT CẢ vẫn được cô sẵn sàng buông rơi.”

Còn nhận định thứ hai “Hoa nở về chiều”, tôi không biết. Đã hết đời rồi mà “hoa” đâu vẫn chưa thấy “nở” để xóa đi giùm bao chao đảo không ngừng đổ dồn lên cái đầu và trái tim tôi.

BA.

Cụm từ “không thể bỏ” trong câu nói Phạm Thái Chung lại là điều rất xứng đáng cho tôi phải vương. Chỉ Văn Chương, chỉ mỗi Văn Chương thôi, ngoài ra tất cả mọi thứ nhìn thấy, nghe thấy chung quanh đều dễ dàng làm tôi đột quy. Đứa em họ ở chung nhà, căn phòng đối diện, luôn theo dõi giúp đỡ tôi mọi thứ, đã tỏ ra rất ngạc nhiên trước sự khác biệt giữa cái vẻ “lững chững chân bước như con nít sợ té” với những bài viết “đầy tinh anh sáng suốt” của chị. Độc giả bên ngoài chỉ thấy cái tinh anh. Còn đứa em thấy luôn mặt đối nghịch tẻ hại mà thực tế cuộc đời đang dồn dập đưa tới cho tôi.

Với đứa em, tôi chẳng thể trả lời. Tự lòng riêng tôi BIẾT, chỉ Văn Chương mới làm nổi cho tôi điều cứu giúp ấy.

Mấy chục năm qua còn khỏe, ngày đêm tôi miệt mài theo những con chữ đã đành; có sao bây giờ, ngồi lâu không được, cái đầu luôn căng cứng, trái tim hồi hộp, tay chân run rẩy, ăn ngủ thất thường... mà những con chữ vẫn tuôn ào ạt? Có nên nghĩ rằng đó là điềm báo cho một cái chết sắp đến? Sự “sẵn sàng để ra đi” ngày xưa bây giờ không còn là “sẵn sàng” nữa từ bàn tay níu kéo của những con chữ? Những câu viết xuống mang rõ tính vội vàng chụp giựt với một Kẻ Ác nào đang đó đây rình rập. Những hàng viết ra chỉ giống như những tiếng kêu ai oán cuối cùng của con thiên nga trên chiếc hồ rộng trước khi xuôi đôi cánh gục chết bởi những viên đạn oái oăm của tên thợ săn.

“Chant du Cygne” (mang ý nghĩa "tác phẩm ưng ý cuối cùng của nhà văn, nghệ sĩ") là cụm từ rất quen thuộc với tôi từ khi còn đi học.

(Viết tới đây lại thấm hiểu hơn lúc nào “cái vẻ thẫn thờ mất mát” của anh Phùng Kim Ngọc ba tháng sống cuối cùng trong nhà Dì tại Nha Trang, có tôi bên cạnh, dạo cuối năm 2016. Xin linh hồn anh tha thứ cho tôi).

BỐN.

Không liên lạc được với mẹ con Kiều My, trong lòng nghe thật đau khổ. (Đây có lẽ là điều nằm trong bốn chữ “hoa nở về chiều”. Chữ “nở” mang ý nghĩa “nhận thức”. Khi tôi nhận ra được hạnh phúc theo những gì mình từng có (mà không biết nắm) thì mọi thứ đã như hoa nở về chiều. Trong tình chị em (với Kiều My dưới Nam Cali. và My Châu bên trời Tây), điều vừa nói có thêm lòng hối hận. Từ ngày đại dịch Convid xảy ra, cái tâm lý hối hận này cứ anh ách hoài trong trí nhớ.

Cách đây một tháng, chuyển đổi phòng, vứt đi cả khối bản thảo giấy tờ giữ lại đã mấy chục năm, tôi tìm thấy lá thư sau đây tôi viết cho anh Văn Quang ở Sài Gòn:

“San Jose, Nov. 25/2015

Anh Văn Quang thân mến,

Định Mệnh, ChàoThua! là tác phẩm cuối cùng, BG đang viết dồn dập và không hề mang ý định xuất bản (chỉ tự tay BG in ra vài bản, để dành cho Âu Cơ).

Đúng như anh Văn Quang nói, sự xuất bản sẽ là tảng đá ngàn cân ngăn chặn con đường trở về của Âu Cơ. Cho nên, dù số phận tác phẩm ra sao thì cũng không quan trọng, mà cần thiết bây giờ là BG phải hoàn tất nó thật nhanh, trút cho xong mọi nỗi thống khổ trước khi mất hẳn Âu Cơ và trước khi BG biến mất hẳn khỏi cuộc đời này. (BG cầu mong Âu Cơ sẽ đọc nó ngày nào bằng cái tâm lắng đọng mọi chuyện; dẫu lúc đó BG có là một “vì sao Khuê đã tắt” thì nơi chín suối, cũng hài lòng).

Có điều, sự gợi ý để viết tác phẩm là từ em gái Kiều My.

Sau một năm rông chị em không gặp, hôm giỗ giáp năm bà cụ, Nov. 19/2015, lên San Jose, biết chuyện Âu Cơ, Kiều My đã nói cùng BG:

“Chị có khả năng về sự diễn tả nội tâm, chữ nghĩa càng về sau đọc thấy càng thêm chín, sao không viết ra để chia sẻ với những độc giả có cùng niềm đau con cái? Như Mẹ mình một đời rơi nước mắt vì con... như ngay cả Bé cũng rất đau khổ theo con Pouf. Lần đầu tiên vì nghe lời cha nó mà nó đã quắc mắt lên dữ tợn với Bé, Bé thấy đau lắm nhưng không viết ra được; năm tháng trôi qua cứ ôm lấy nỗi đau một mình... Khi nó lớn, quay về với Bé thì Bé lại tha thứ tất cả cho nó; tâm cảm này cũng không viết ra được.

-Lúc con cái làm mình đau mà ngồi xuống viết thì chữ nghĩa không tránh được niềm oán ghét.

-Còn khi nó quay lại với mình thì lòng tha thứ cũng không tạo nên sự dữ dội theo tình cảm đối nghịch nói trên.

Chị khác. Chữ nghĩa chị có thể làm quân bình cả hai thứ đó. Vậy phải viết đi! Tác phẩm không chỉ để cứu chị mà còn là để chia sẻ với những ai có cùng nỗi thống khổ con cái như mình.”

BG.

NĂM.

Hôm nay 31/12/2020 bỗng nghe nhớ hai đứa em gái còn cào gan ruột. Con người là thế, cái gì đang có trong tay đều không biết giữ, mất rồi mới tiếc.

Tôi cũng chỉ là một con người, lại còn ngu hơn bất cứ ai tôi gặp. Nói thế bởi vì những gì tôi từng được nắm trong tay đều là quý giá, (nếu không muốn gọi là Vô giá, nhiều người mơ cũng không được), mà nếu “không biết nắm giữ” thì đúng là tôi đáng có tội hơn tất cả mọi người.

Ngày sinh nhật, tôi cầu xin lòng tha thứ của Con Người và Điều Gì tôi từng liên hệ xuyên qua đủ mọi thứ Tình trong cuộc sống. Chỉ xin duy nhất Những Con Chữ đừng bỏ đi trước khi tôi còn kịp thì giờ trả cho xong (chút nào hay chút ấy) món nợ Văn Chương.

SÁU.

+ Vừa tức thì đây, tưởng kết thúc bài, bỗng nghe Âu Cơ điện thoại:

“Xin Mẹ ra cho con gặp chút!”

Tôi buông máy, lần dò xuống phòng con gái ở phía sân sau. Nó đưa tôi một túi lớn, bảo “Happy Birthday Mẹ!”. Chừng thấy tôi cầm theo cái walker của bà ngoại, nó mới biết rằng tôi đang rất bệnh. Tôi thì thào: “Cho mẹ ôm một cái”; nó quàng tay qua vai tôi, áp má vào má tôi, xong, tôi bước về phòng, có đứa con rể cầm theo túi quà, nói “Happy Birthday, Mẹ.”

Giữa lòng tấm thiệp bằng giấy cắt thành hình chai rượu champagne là nét bút Âu Cơ:

"Happy Birthday Mẹ! Năm mới con chúc Mẹ viết thêm nhiều hơn nữa Con, Âu Cơ, 31/12/2020."

+ Nhớ lúc ban sáng, anh Bằng Phong Đặng Văn Âu từ Nam Cali. gọi tôi, giọng Hà Nội dịu dàng ấm áp:

“Bao giờ anh cũng là ông anh của em, em không được quên điều ấy!”

+ Cũng nhớ ban sáng, gọi Kiều Mỹ, chỉ ba tiếng reo là em bắt máy. Nghe giọng em khàn hẳn:

“Từ bữa Noel chuyện trò với chị, Bé bị ốm, săn sóc thẳng Pâques ốm trước nên lây, ba ngày hai mẹ con nằm mọp, bây giờ mới ngóc đầu được một chút. (Hỏi thêm). Âu Cơ ra sao?”

+ 5 phút mới đây, Vân San bước vào phòng đưa quà mừng sinh nhật mẹ, mới hay rằng tôi đang bệnh.

Tôi nhìn vào túi, thấy toàn đèn cây. San nói:

“Tú biết mẹ thích đèn cây nên tự tay lựa từng lọ.”

+ Tiếp liền sau San, đứa em họ đưa ra túi khác gồm hai chai Martell (một Cordon Bleu và một ghi chữ Mozart, hình dáng tròn trĩnh rất đẹp.)

Tôi nói với đứa em: *"Lúc này chị đâu còn uống rượu. Nhưng cảm ơn em vẫn nhớ cái gout ưa thích của chị là Cordon Bleu."*

Ba cú phone và ba túi quà nhận buổi nay đã đúng là những món quý giá cho ngày sinh nhật. (Lần này thì không ngu mà từ chối, như ở thời dĩ vãng đã từng chối đi nhiều thứ quý giá khác).

[]

Trần Thị Bông Giấy
(Bài hoàn tất tại San Jose, sáng thứ Năm Dec. 31/2020 12:50 trưa)

[]